

Резолюції VI сесії Патріаршого Собору УГКЦ

Ми, делегати VI сесії Патріаршого Собору УГКЦ, зібрані в м. Івано-Франківську на Прикарпатті 25–27 серпня 2015 року під головуванням Отця і Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава, обговорюючи тему «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом», розробили певні напрямки для оновлення життя нашої Церкви в Україні та на поселеннях.

Своєю присутністю на Соборі ми засвідчуємо, що саме в парафії вірні найчастіше зустрічаються з Христом через християнське навчання, спільну молитву і служіння ближньому. Плекаючи та оживляючи парафіяльне життя, ми тим самим оживляємо всю Церкву. З огляду на це подаємо такі пропозиції поділені на три рівні: патріарший, єпархіальний, парафіяльний.

Тема «Боже Слово»

Патріарший рівень:

1. У постійній формації священників та формації семінаристів:
  - у курсі гомілетики звернути увагу на різноманітні методи і підходи у проповіді для різних категорій людей;
  - проводити практичний курс молитовного читання Святого Письма (*Lectio Divina*).
1. Закликати мирян до постійної молитви за добрих і ревних священнослужителів, проповідників Божого Слова.
2. Пригадати всім вірним про їхній обов'язок євангелізувати свідченням християнського життя.
3. Опрацювати та видати Святе Письмо (в перекладі о. Івана Хоменка) в електронному варіанті з коментарями, поясненнями та довідковим матеріалом: симфонією, пошуком паралельних місць, іншими українськими перекладами та словником грецької мови.

Єпархіальний рівень:

1. Просити єпархіальних єпископів підтримувати на парафіях у їхніх єпархіях розвиток біблійного апостоляту і заохочувати до нього.
2. Рекомендувати єпархіальним єпископам організувати дні духовної віднови для священнослужителів.

3. Закликати священнослужителів проповідувати і пояснювати Боже Слово не тільки в неділю та свята, а й на кожній Божественній Літургії, на вечірній, де є читання Старого Завіту, при звершенні Святих Таїнств та на інших богослужіннях і благословеннях.
4. Під час звершення Таїнства Єлеопомазання рекомендувати священнослужителям залучати рідних хворого до читання псалмів і Апостола.
5. Заохочувати священнослужителів запроваджувати біблійну катехизу як метод катехизації дорослих.
6. Пригадувати вірним, як важливо мати власний примірник Святого Письма. Єпархіальній та парафіяльній спільноті допомогти малозабезпеченим особам придбати Святе Письмо.

Парафіяльний рівень:

1. Заохочувати священнослужителів ознайомлюватися з різними методами і практиками читання Святого Письма в УГКЦ та застосовувати їх у парафіях.
2. Створювати біблійні групи та гуртки при парафії, щоб вірні мали змогу ліпше пізнати Святе Письмо і могли пояснити його іншим.
3. Заохочувати священнослужителів під час пояснення Слова Божого враховувати присутність дітей.
4. Для проповідування Божого Слова та катехизації залучати сучасні засоби масової інформації.
5. Для кращого пережиття та розуміння вірними недільної Благовісті рекомендувати священнослужителям видрукувати для парафіян змінні частини Божественної Літургії.
6. Заохочувати вірних до молитовного читання Святого Письма в родинному колі
7. Використовувати різні добрі практики популяризації читання Святого Письма.

Тема «Катехизація»

Патріарший рівень:

1. Подбати, щоб катехизація була актуальною, відповідала викликам часу та була подана у практичний спосіб.
2. Запровадити систематичну катехизацію дорослих, беручи за основу Програму катехуменату дорослих в УГКЦ.
3. Впроваджувати літургійну катехизу для парафіян усіх вікових категорій, використовуючи тексти передсвяття, свята та посвяття, особливо перед храмовим празником.
4. У катехитичних навчаннях звернути особливу увагу на виховання любові до молитви та шанобливого ставлення до храму та святих речей.
5. Розробити програму літургійної катехизи (підготувати уніфіковані тексти для парафіяльної літургійної катехизи для всіх вікових категорій).

Єпархіальний рівень:

1. Організовувати єпархіальні та деканальні вишколи катехитів та аніматорів (активних мирян), а також підтримувати їх постійну формацію.
2. Організувати у парафіях ґрунтовну катехизацію на основі Катехизму УГКЦ «Христос – наша Пасха».
3. Де є необхідність запроваджувати катехитичне навчання мовою країни проживання.
4. Використовувати прощі та спільний відпочинок як нагоду для особливої катехизації.
5. Запровадити систематичну катехизацію дорослих, беручи за основу Програму катехуменату дорослих в УГКЦ.

Парафіяльний рівень:

1. Парафіяльним спільнотам повинна докласти всіх зусиль, щоб катехизація стала пріоритетною парафіяльною справою, щоб вона охоплювала усі вікові категорії (дітей, підлітків, молодь, дорослих) та соціальні групи, незалежно від кількості осіб.
2. Створювати при парафіях батьківські ради для сприяння і розвитку катехизації.

3. У парафіях, в яких ще немає організованої катехизації, створювати катехитичні школи та залучати до служіння у ній катехитів.
4. Організовувати табори як виїзні, так і припарафіяльні як нагоду для особливої катехизації.
5. Запровадити систематичну катехизацію дорослих, беручи за основу Програму катехуменату дорослих в УГКЦ.

Тема «Місійний дух»

Патріарший рівень:

1. Як члени Вселенської Церкви маємо бути відкритими до місійної діяльності – євангелізації.
2. Пригадувати духовенству та вірним, що місійне поле УГКЦ в жодному разі не обмежується етнічним походженням.
3. Заохочувати вірних свідчити про свою християнську позицію через публічне вираження віри (наприклад, через християнське вітання, знак святого хреста та інше).
4. У семінарійній програмі з «місіології» звернути увагу на сучасні обставини місіонерської діяльності, євангелізації та керигми.
5. Зважаючи на потреби Церкви в місійних теренах, направляти на це служіння священиків, які мають дар місійного служіння та є відповідно підготовлені.
6. Закликати священнослужителів до більш поглибленого роз'яснення місійного духу в Церкві.
7. У місійній діяльності рівнятися на автентичне свідчення віри і життя святих та новомучеників УГКЦ.
8. Розвивати прочанство і релігійний туризм.
9. Підтримати розвиток офіційного сайту УГКЦ, в тому числі різними мовами.
10. Розробити молитовні прохання про місійне покликання кожного християнина.
11. Закликати до молитви за дух місійності та продовжувати щорічне проведення декади місійності по всіх парафіях УГКЦ.

Єпархіальний рівень:

1. Наголошувати під час катехизації на місійному покликанні християнина (ділитися своєю вірою) і давати конкретні приклади місійного служіння.
2. Провадити формацію мирян на парафіяльному та єпархіальному рівнях.
3. Заохочувати єпископів та священників залучати мирян до більш активнішої участі в адміністративно-господарських обов'язках єпархії/парафії (будівництво, ремонт, господарство) і присвячувати більше уваги спілкуванню з вірними.

Парафіяльний рівень:

1. Заохочувати до створення різних спільнот у парафії, через які вірні стануть більш відкритими до інших і будуть готові свідчити про Христа.
2. Заохочувати до активної місійної діяльності родини, які формують парафіяльну спільноту (наприклад, у волонтерських проектах).
3. Заохочувати відновлювати родинні християнські традиції (наприклад, спільна молитва, спільна трапеза, спільна участь у недільних богослужіннях).
4. Заохочувати парафіян запрошувати своїх друзів і знайомих до участі в житті парафіяльних спільнот (наприклад, запросити друзів на спільну молитву, чування та інші заходи, які відбуваються в парафії).
5. Заохочувати священнослужителів проводити у парафіях реколекції (та інші заходи) на тему місійності.
6. Закликати парафіян радісно свідчити свою віру – євангелізувати.
7. Створити і регулярно заповнювати вести книгу парафіян (анкети з їхніми контактними даними для можливості зв'язку пароха з вірними).
8. На парафіяльному рівні заохочувати до того, щоб святкування храмового свята продовжувалося після Богослужіння у формі спілкування через спільне святкування і трапезу.
9. Організовувати зустрічі для ділення вірою серед парафіян різних вікових груп (зустріч родин, зустріч молоді).
10. Організувати на парафії дошку, де вірні можуть розмістити прохання про молитву.

Тема «Літургія»

Патріарший рівень:

1. Один із наступних років (через рік-два) в Українській Греко-Католицькій Церкві присвятити літургійному життю Церкви.
2. Для щорічного поминання дня освячення Патріаршого собору Воскресіння Христового в Києві:
  - А) встановити 18 (5) серпня свято Дня освячення Патріаршого собору Воскресіння Христового в Києві;
  - Б) доручити Патріаршій літургійній комісії укласти і подати на затвердження службу цього свята.
1. Опрацювати відповідні коментарі та пояснення до богослужбових текстів.
2. Завершити переклади і видання літургійних книг, необхідних для звершення богослужіння (мінея, тріодь).
3. Створити централізоване видання літургійних текстів та інших матеріалів, в тому числі іншими мовами.
4. Доопрацювати требник, звертаючи особливу увагу на чини, які є актуальними в сучасному душпастирстві.
5. Уніфікувати і впорядкувати різними мовами богослужбові тексти для духовенства і мирян.
6. Опрацювати та видати літургійні служби українським святам ХХ століття.
7. Заохочувати священнослужителів звершувати Таїнства Християнського Втаємничення під час Божественної Літургії.
8. Дослідити пропозицію повернення у Божественну Літургію практик промовляння вголос текстів тихих молитов та поцілунку миру.
9. Наголосити на обов'язку у звершенні Божественної Літургії та інших богослужінь дотримуватися приписів літургійних книг УГКЦ та застерегти священнослужителів від самовільних змін. (Компетенція вносити будь-які зміни належить виключно Отцю і Главі Церкви за згодою Священного Синоду Єпископів УГКЦ).
10. Закликати священнослужителів до старанного та уважного звершення богослужінь (виразно вимовляти тексти молитов, слідкувати за неспішністю літургійних рухів, належною поставою, охайністю священничих риз тощо).

11. Впроваджувати Божественну Літургію за участю дітей та опрацювати рекомендації для її звершення.
12. Звернути увагу на курсах з літургійного богослов'я в духовних семінаріях на важливість краси храму й естетики у звершенні богослужінь.
13. Звернути увагу на молитовну та літургійну формацію семінаристів.
14. Подбати про професійний вишкіл і постійну формацію дяків/читців та створити інтернет-ресурси для заочного навчання дяків.
15. Рекомендуємо створити єдину ресурсну базу УГКЦ, де б містилися всі допоміжні матеріали для богослужінь. Популяризувати богослужбові тексти через офіційні медіа-ресурси УГКЦ.
16. Закликати священнослужителів служити Божественну Літургію щоденно (де це є можливо).
17. Доповнити існуючу онлайн-платформу «Дивенсвіт» богослужбовими текстами на різних мовах з врахуванням різних церковних календарів.

Єпархіальний рівень:

1. Видати у формі рекомендацій приписи щодо поведінки вірних під час Божественної Літургії та інших богослужінь; пояснювати вірним, як плекати благочестя у поведінці, одязі та поставі в храмі.
2. Просити єпархіальних єпископів, щоб їхні катедральні храми були зразком богослужінь та молитовного життя.
3. Просити єпархіальних єпископів ретельніше наглядати за дотриманням архітектурних норм, внутрішнього оздоблення та розписів храмів, відповідно до церковних приписів та традицій, і в цій ділянці тісніше співпрацювати з єпархіальною комісією сакрального мистецтва та архітектури.

Парафіяльний рівень:

1. Запроваджувати у парафіях літургійні катехизи та проповіді. Розробити виховну стратегію з пояснення богослужінь для вірних, вибираючи зручний час та спосіб (перед або після Божественної Літургії, роздаючи друковані коментарі, пояснення, залучаючи вишколених мирян).
2. Дбати про красу літургійного співу, звертати увагу на дикцію, виразність мови дяка, належне озвучення, заохочувати усіх вірних до участі у співі на богослужіннях.
3. Залучити дітей до літургійного життя у парафії, доручаючи їм різні обов'язки.
4. Подбати, про наявність у парафіяльній спільноті літургійних книг та забезпечення вірних текстами богослужінь, які здійснюються на парафії.

Тема «Молитва»

Патріарший рівень:

1. Заохочувати вірних свідчити про важливість молитви в їхньому житті.
2. Звернути особливу увагу на виховання любові до молитви, на вивчення нашої літургійної та молитовної спадщини.
3. Заохочувати усіх вірних до практикування Ісусової молитви як особисто, так і в спільноті.

Єпархіальний рівень:

1. Готувати вірних до богослужінь, пояснюючи їхнє значення та красу.
2. Використовувати соціальні медіа для розсилання прохань про молитву.
3. Відродити практику використання дзвонів, які закликають до спільної молитви в певний час.
4. Впроваджувати систематичну формаційну освіту для діючих молитовних спільнот.
5. Заохочувати у єпархіях через телебачення і радіо звертати увагу на важливість молитви та організувати трансляцію молитовного правила Церкви.
6. Єпархіальним єпископам щоб під час єпископської візитації парафій звернути більшу увагу на спілкування з мирянами і спільну молитву.

Парафіяльний рівень:

1. Закликати священнослужителів давати особистий молитовний приклад парафіяльній спільноті.
2. Заохочувати дітей і молодь до активної участі у парафіяльних богослужіннях та виховувати їх у цьому дусі.
3. Сприяти, щоб молитва й інші богослужіння у парафіях відбувались у зручний час для людей, а також увечері.
4. У парафіях створювати братства для чоловіків та дбати про їхню духовну формацію.

Тема «Сопричастя – єдність»

Патріарший рівень:

1. Впроваджувати чин всепрощення на початку Великого посту, а також заохочувати вірних до примирення з нагоди завершення місій чи реколекцій.
2. Співпрацювати з іншими Церквами та конфесіями в ділянці збереження довкілля (екологія).
3. Плекати взаємну пошану, любов і пізнання один одного.
4. Проводити спільні духовні, культурні та благодійні заходи та процесійні ходи у національні та релігійні свята.
5. Пропонувати відповідні програми та науково-практичний вишкіл душпастирів і практикуючих християн, які плекатимуть єдність.
6. Випрацювати програму знайомства між єпархіями з метою обміну дарами та взаємодопомоги.
7. Закликати до спільної відповідальності єпископів, священників, богопосвячених осіб та мирян за виконання рішень і законів Синоду Єпископів УГКЦ, – це має стати видимим знаком єдності нашої Церкви.

Єпархіальний рівень:

1. Сприяти професійним об'єднанням (вчителів, лікарів...), організовуючи для них прощі, молитви та інші заходи.
2. Практикувати єкуменічну молитву у парафіях та єпархіях (Тиждень молитов за єдність християн тощо).
3. Проводити благодійні акції разом з іншими християнськими спільнотами та релігійними організаціями, плекаючи взаємну пошану і любов.
4. Співпрацювати з іншими парафіями задля різного роду катехитичних, молитовних та харитативних ініціатив.
5. Створювати товариства священнослужителів для плекання єдності між духовенством як свідчення єдності для вірних.

Парафіяльний рівень:

1. Заохочувати парафіяльну спільноту до спільних богослужінь, молитви та різних святкувань (коляди, ділення кутею, освячення страв) для сприяння єдності всіх парафіян.

2. Наголошувати у парафіяльних школах та інших спільнотах (під час проведення християнських таборів, зустрічей, конференцій, форумів, екологічних проєктів, акцій, олімпіад, конкурсів) на важливості єдності дітей та молоді.
3. Проводити різні парафіяльні заходи (спільна гостина, майстер-класи, заняття спортом, екологічні акції) та інформувати один одного про потреби та взаємну допомогу.
4. Бути відкритим до нових членів парафії і доступним для них, бути чутливими до їхніх потреб.
5. Створити парафіяльний сайт або сторінку в соціальних мережах.
6. Організовувати зустрічі парафіян, де під проводом свого священнослужителя вони могли б обговорити, якою вони бачать свою парафію, висловити свої побажання та очікування (наприклад, зустрічі з пасторального планування, зустрічі парафіяльних рад тощо).
7. Проводити по можливості щонедільні зустрічі священника з людьми після Божественної Літургії.

Тема «Служіння ближньому»

Патріарший рівень:

1. Наголосити на важливості постійного соціального служіння у парафіях УГКЦ.
2. Поширювати вчення Вселенської Церкви щодо захисту людського життя від зачаття до природної смерті.
3. Проводити всецерковні збірки, спрямовані на конкретні соціальні проєкти.
4. Просити організацію «Карітас» подбати про вишкіл кадрів для різних видів соціального служіння у парафіяльній спільноті та надавати їм відповідну методичну допомогу.
5. Підсилити діяльність «Карітасу» та соціальне служіння у парафіях центрального, південного та східного регіонів України.

Єпархіальний рівень:

1. Просити єпархіальних єпископів під час канонічної візитацій парафії, звернути увагу на її соціальну діяльність.
2. Заохочувати створювати центри для опіки над дітьми-сиротами, допомоги вагітним жінкам, безхатченкам, узалежненим та іншим людям, що перебувають у складних соціальних обставинах.
3. Організувати місця перебування для безхатченків в період холоду.

4. Звернути увагу на людей з особливими потребами (до прикладу на інвалідних візках) при побудові нових храмів та реставрації існуючих.
5. Звернути особливу увагу на важливість душпастирства дітей, молоді, родин задля запобігання соціальним катаклізмам.

Парафіяльний рівень:

1. Закликати парафіяльну спільноту до соціального служіння, як важливого вияву нашої віри.
2. Засновувати у парафіях соціальні ради, осередки організації «Карітас» або призначити осіб, відповідальних за організацію соціального служіння.
3. Рекомендуємо парафіяльним радам вносити в свої плани програми соціального служіння.
4. Закликати парафії допомагати священикам та особам, задіяним у пенітенціарному служінні.
5. Закликати парафіяльну спільноту опікуватися людьми похилого віку.
6. Заохочувати парафіяльні спільноти на поселеннях надавати допомогу емігрантам з України в юридичних, мовних питаннях, у працевлаштуванні та реалізації державних програм.

Тема «Провід»

Патріарший рівень:

1. Виховувати у мирян і священнослужителів співвідповідальність за обов'язки, які Церква покладає на них.
2. Виховувати шанобливе ставлення мирян до священика.
3. Наголосити на важливості постійної формації як для священиків, так і для єпископів.
4. Впровадити в семінаріях курс пасторального планування.

Єпархіальний рівень:

1. Закликати священнослужителів бути взірцем в особистому і, якщо одружений, в сімейному житті, плекаючи зокрема чесноту скромності.
2. Закликати священнослужителів жити на своїй парафії, знати особисто своїх парафіян, бути відкритими до них та ефективно розподіляти між ними обов'язки.

3. Пояснювати покликання та завдання парафіяльних рад, тим самим виявляючи їм довір'я та сприяння у їхньому служінні.
4. Просити єпархіальних єпископів запровадити у єпархіях вишкіл членів пасторальних та фінансових парафіяльних рад.
5. Зорганізувати освітній і духовний вишкіл для бухгалтерів (скарбників), паламарів та інших осіб, які здійснюють служіння у парафії.
6. Розробити та втілити у життя парафіяльні статuti.
7. Організовувати спільні зустрічі для парафіяльних рад з різних парафій.
8. Заохочувати на єпархіальних та деканальних зібраннях до представлення добрих парафіяльних практик.
9. Впровадити у програму постійної формації священнослужителів курс лекцій з адміністрування у парафії.
10. Звернути увагу єпархіальних єпископів на різницю між відвідинами парафії та канонічною візитацією.
11. Закликати священнослужителів проживати на парафії, а парафіяльну спільноту забезпечувати свого душпастиря.

Парафіяльний рівень:

1. Засновувати парафіяльні пасторальні та економічні ради (де ще не засновані), проводити прозорі вибори до вже існуючих рад та інформувати парафіяльну спільноту про їхню діяльність.
2. Створювати у парафіях спільноти осіб різних професій для залучення їх до різного роду служіння та волонтерства.
3. Заохочувати видавати парафіяльний інформаційний обіжник.

Тема «Управління дарами»

Патріарший рівень:

1. Заохочувати духовенство та вірних УГКЦ до практики десятини (час, таланти, матеріальні добра тощо).
2. Організовувати для священнослужителів та мирян курс «Управління дарами».

3. Створити механізм зворотного зв'язку щодо втілення та виконання соборових резолюцій.
4. Висловити подяку за жертвенну працю та служіння на благо і розвиток УГКЦ «Робочій групі із впровадження стратегії розвитку УГКЦ 2020 року. «Жива парафія – місце зустрічі із живим Христом».
5. Ініціювати після соборові конференції на всіх рівнях (єпархіальному, деканальному і парафіяльному) з метою донести резолюції Собору до всіх вірних УГКЦ.

Єпархіальний рівень:

1. Просити єпархіальних єпископів заснувати фонд священничої взаємодопомоги, завдання якого – в разі потреби допомагати священнослужителям та їхнім родинам.

Парафіяльний рівень:

1. Закликати до тісної співпраці пароха з парафіянами.
2. Рекомендувати священнослужителям постійно інформувати парафіяльну спільноту про діяльність парафії.
3. Закликати парафіяльну спільноту звертати особливу увагу на потреби асоціальних родин.
4. Рекомендувати парохам залучати богопосвячених осіб (сестер, братів) для провадження реколекцій, парафіяльних шкіл і т. ін.
5. Заохочувати поширювати практику заснування парафіяльних порадень, залучаючи до служіння фахівців з різних галузей (священника, психолога, юриста тощо).